

Till Umeå kommunfullmäktige, 2025-05-14

Interpellation till äldreomsorgens ordförande Carin Nilsson (S)

Vilka är kommunens rutiner för polisanmälan och Lex Sarah?

Den kommunala äldreomsorgen går just nu genom en svår förtroendekris, orsakat av ett antal allvarliga och medialt uppmärksammade missförhållanden i kommunens verksamheter. I april rapporterades att flera äldre kvinnor utsatts för sexuella övergrepp – däribland en misstänkt grov våldtäkt – av en anställd inom Umeå kommuns hemtjänst. Flera av dessa brott verkar ha begåtts efter att kommunen redan fått kännedom om ett tidigare misstänkt övergrepp, begått av samma individ. De ansvariga för verksamheten lät den misstänkte förövaren fortsätta arbeta brukarnära i äldre människors hem, trots vetskap om situationen. Ingen Lex Sarah-anmälan skickades in och ingen polisanmälan gjordes. I stället tilläts mannen fortsätta jobba kvar i hemtjänsten och kunde därmed begå fler övergrepp – övergrepp som hade kunnat undvikas om kommunen hade agerat i ett tidigt skede.

När händelserna till slut nådde media – bland annat genom SVT:s granskning – har Umeå kommun svarat undvikande. Ansvariga chefer hänvisar till att man följt befintliga rutiner. Om så är fallet innebär det att kommunens rutiner i praktiken möjliggjorde en serie av sexuella övergrepp mot äldre kvinnor – något som i sig borde vara föremål för självrannsakan, krafttag och fullständig transparens. Under samma period avsattes dessutom samtliga i kommunens visselblåsarfunktion, vilket i bästa fall kan skyllas på katastrofal tajming, men i värsta fall kan tolkas som försök till otillbörlig påverkan från involverade tjänstepersoner.

Förtroendet för vår hemtjänst förutsätter att samhällets äldre känner sig trygga och respekterade i sina hem. Vi i Vänsterpartiet anser att det är av största vikt att kommunen öppet och ärligt redogör för vad som har hänt inom organisationen, varför det har hänt och vad som nu görs för att se till att det inte kan hända igen.

Vänsterpartiet ställer därför följande frågor:

Fråga/Frågor:

1. Vilka rutiner finns i Umeå kommuns äldreomsorg för att hantera misstankar om sexuella övergrepp och andra missförhållanden, både gällande polisanmälan och Lex Sarah?
2. Anser ni att dessa rutiner är tillräckliga för att skydda brukare från skada och att säkra att allvarliga händelser anmäls vidare i tid?
3. Om rutinerna anses vara tillräckliga, vilka är de bakomliggande orsakerna som möjliggjorde det aktuella händelseförloppet?
4. Vilka åtgärder avser Umeå kommun vidta för att liknande situationer inte ska uppstå?
5. Finns det någon känd koppling mellan hanteringen av detta ärende och förändringen av kommunens visselblåsarfunktion?